EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 5.2.2019
COM(2019) 47 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1921/2006 (mis käsitleb statistiliste andmete esitamist kalandustoodete lossimise kohta liikmesriikides) rakendamise kohta

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1921/2006 (mis käsitleb statistiliste andmete esitamist kalandustoodete lossimise kohta liikmesriikides) rakendamise kohta

1. TAUST

Komisjon (Eurostat) kogub määruse (EÜ) nr 1921/2006[1] (edaspidi „määrus“) kohast statistikat kalandustoodete lossimise kohta. Määruse kohaselt on lossitud saak kalandustooted, mis on lossitud ELi ja EFTA riikide kalalaevadelt liikmesriikide territooriumil või lossitud liikmesriigi laevadelt kolmandate riikide territooriumil ja seejärel ELi imporditud[2]. Määruse artiklis 10 on sätestatud, et komisjon peab esitama iga kolme aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hindab eelkõige statistiliste andmete kvaliteeti ja asjakohasust. Aruandes tuleb analüüsida ka lossimist käsitlevate statistiliste andmete kogumissüsteemi kulutasuvust ning välja tuua parimad meetodid, mida saaks jagada, et vähendada liikmesriikide töökoormust ning aidata kaasa kasulikumate ja kvaliteetsemate andmete saamisele.

Määrust kohaldatakse ELi liikmesriikide ning Norra, Islandi ja Liechtensteini suhtes. Kuna see käsitleb meresaagi lossimist, on sisemaariigid aruandluskohustusest vabastatud.

Käesolev aruanne põhineb i) lossimist käsitlevatel kvaliteediaruannetel, mille aruandvad liikmesriigid esitasid Eurostatile vaatlusaasta 2016 kohta, ii) vastavusanalüüsil ja iii) Eurostati kogutud kuluandmetel.

Komisjon võttis vastu eelmised lossimise statistilisi andmeid käsitlevad hindamisaruanded, mis esitati kõnealuse määruse alusel 2010. aasta novembris[3], 2014. aasta aprillis[4] ja 2016. aasta mais[5].

Lisaks lossimist käsitlevale statistikale hõlmab Eurostati kalandusstatistika ka üksikasjalikku statistikat püütud saagi, laevastiku ja vesiviljeluse kohta. Ühise kalanduspoliitika juhtimiseks koguvad suure hulga administratiivandmeid ka teised komisjoni talitused, eeskätt merendus- ja kalandusasjade peadirektoraat (DG MARE). Eurostati kogutud statistika ja DG MARE

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1921/2006, mis käsitleb statistiliste andmete esitamist kalandustoodete lossimise kohta liikmesriikides ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1382/91 (ELT L 403, 30.12.2006, lk 1).

[2] See tähendab, et kõnealune statistika ei ole võrreldav nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 alusel kogutud lossimisandmetega, mille puhul kogub andmeid laeva lipuriik.

[3] Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EÜ) nr 1921/2006 (mis käsitleb statistiliste andmete esitamist kalandustoodete lossimise kohta liikmesriikides) rakendamise kohta; KOM(2010) 675 (lõplik).

[4] Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EÜ) nr 1921/2006 (mis käsitleb statistiliste andmete esitamist kalandustoodete lossimise kohta liikmesriikides) rakendamise kohta; COM(2014) 240 final.

[5] Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EÜ) nr 1921/2006 (mis käsitleb statistiliste andmete esitamist kalandustoodete lossimise kohta liikmesriikides) rakendamise kohta; COM(2016) 239 final.

kogutud administratiivandmed kattuvad osaliselt. Eurostat alustas Euroopa kalandusstatistika (mis hõlmab püütud saagi, lossimise ja vesiviljeluse kohta esitatud statistikat) hindamist, mille käigus keskendutakse kogutud statistika i) asjakohasuse, ii) tulemuslikkuse, iii) tõhususe, iv) sidususe, v) statistilise kvaliteedi ja vi) ELi lisandväärtuse hindamisele kõigi komisjoni ja muude rahvusvaheliste organisatsioonide kogutud andmete kontekstis.

Käesolevas aruandes käsitletakse üksnes Eurostati kogutud ja määrusega (EÜ) nr 1921/2006 hõlmatud statistikat lossimiste kohta.

2. PEAMISED JÄRELDUSED

2.1. Õigeaegsus ja täielikkus

2.1.1. Õigeaegsus

Viimastel aastatel on paranenud andmete esitamise õigeaegsus ning enamik liikmesriike saadab andmed õigel ajal. Vaatlusaastal 2016 vajasid poolte aruandvate liikmesriikide esitatud andmed mõningaid parandusi. Need muudatused esitati enamikul juhtudel vastuvõetava tähtaja jooksul.

Komisjon (Eurostat) avaldab andmed viivitamata pärast valideerimist ning kõik andmed on Eurostati avalikus andmebaasis kättesaadavad ühe kuu jooksul pärast esitamistähtaega. Vajaduse korral saab andmeid igal ajal parandada.

2.1.2. Täielikkus

Andmete täielikkus on alates 2015. aastast paranenud. Kalandustoodete kohustuslikud ühikuhinnad, mis on varem tekitanud probleeme, on nüüd enamikul juhtudel olemas. Eurostat selgitas asjaomaseid aruandlusjuhiseid 2015. aasta kalandusstatistika eksperdirühma koosolekul.

Samuti on andmete täielikkus paranenud tänu mõne liikmesriigi võetud meetmetele, millega laiendatakse märkimisväärselt uuringu katvust seoses laevatüüpide, välismaa laevade ja liikidega. Ainult kolm liikmesriiki väitsid, et nad ei kogunud andmeid lossimise kohta alla kümne meetri pikkustelt laevadelt.

2.2. Järjepidevus

2.2.1. Kvaliteet ja täpsus

Andmete üldine kvaliteet oli hea ja üks kolmandik liikmesriikidest teatas, et kvaliteet oli pärast viimast hindamisaruannet paranenud. Enamik liikmesriike pidas vastamata jätmise määra ja alakaetust väga väikeseks. Väga väike arv liikmesriike teatas mõõtmis- või valikuvigadest, samal ajal kui võimaliku klassifikatsioonivea puhul leiti, et see ei avalda mingit mõju andmekvaliteedile. Pooltes aruandvates riikides tehti kontrollimise raames lossimise ristkontrolle püügistatistikaga või muude riiklike andmeallikatega.

2.2.2. Võrreldavus

Eurostati esitatud aruandlussuunistes selgitati, millist tüüpi lossimised on määrusega hõlmatud. Koos andmete täielikkuse paranemisega paranes ka andmete võrreldavus riikide vahel.

2.3. Asjakohasus

Statistika ELi territooriumil lossitud kalandustoodete mahtude ja hindade kohta aitab komisjonil täita turuteabega seotud kohustusi. Andmed on asjakohased ELi kalandustoodete turgude jälgimise ja analüüsimise seisukohast tarneahela ulatuses.

Samuti võivad need olla asjakohased seoses lossimiskohustusega[6], mille kohaselt kõik püütud reguleeritud tööndusliku liigid tuleb lossida ja asjaomastest kvootidest maha arvestada.

Liikmesriigid teatasid, et kasutajate kõik vajadused on riiklikul tasandil täielikult täidetud. Juhul, kui on olemas riiklikud õigusaktid, hõlmavad need kõiki ELi määruses nõutud muutujaid.

2.4. Kättesaadavus

2.4.1. Elektrooniline andmebaas

Lossimist käsitleva statistika leiab komisjoni (Eurostati) avalikust andmebaasist[7] nii riikide üksikasjalikes tabelites kui ka üldises koondtabelis, kus on ELi ja riiklikud andmed esitatud koondatumalt.

Pooled aruandvatest liikmesriikidest avaldasid andmeid ka riiklikul tasandil elektroonilistes andmebaasides, millele kasutajatel on juurdepääs.

2.4.2. Väljaanded ja andmetabelid

Komisjon (Eurostat) avaldab andmed ja artiklid lossimist käsitleva statistika kohta oma veebipõhises kogumikus „Statistics Explained“ ja statistikaraamatutes[8].

Pooled aruandvatest riikidest koostasid elektroonilised väljaanded.

[6] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ, artikkel 15.

[7] http://ec.europa.eu/eurostat/data/database (kättesaadav üksnes inglise, prantsuse ja saksa keeles).

[8] Kõige värskem neist on „Agriculture, forestry and fishery statistics“ (põllumajandus-, metsandus- ja kalandusstatistika) – 2017. aasta väljaanne, ISBN 978-92-79-75765-5 (kättesaadav üksnes inglise keeles).

2.4.3. Metaandmed

Iga kolme aasta tagant kogub komisjon (Eurostat) riiklikke kvaliteediaruandeid, mis on käesoleva aruande aluseks. Need riiklikud aruanded sisaldavad üksikasjalikku teavet andmete kvaliteedi ja nende kogumisel kasutatud meetodite kohta. Riiklikud kvaliteediaruanded koostatakse Euroopa statistikasüsteemi (ESS) suuniste kohaselt ja need kogutakse IT-vahendisse – ESS Metadata Handler.

2.5. Andmete konfidentsiaalsus

Komisjonile (Eurostatile) esitatud lossimist käsitlevas statistikas on väga vähe konfidentsiaalseid muutujaid. 2016. aastal oli kahel liikmesriigil probleeme konfidentsiaalsusega ühe kalalaeva tegevuse tõttu konkreetses püügipiirkonnas. Selle tagajärjel jäid kogumaht ja -maksumus ELi koondandmete puhul konfidentsiaalseks. Konfidentsiaalsete andmete osakaal ELi koondandmete puhul oli siiski väike: 2016. aastal moodustas see üksnes 1,5 % 28 ELi liikmesriigi puhul avaldatud kõigist väärtustest komisjoni (Eurostati) avalikus andmebaasis.

3. TÖÖKOORMUS JA KULUTASUVUS

Pooled aruandvatest liikmesriikidest väitsid, et pärast viimast aruannet on nende tõhusus suurenenud. Neist üks kolmandik märkis, et nad suutsid vähendada vastajate koormust, kasutades arusaadavamaid küsimustikke või lihtsamaid andmete esitamise meetodeid.

ESS tegi Euroopa statistika esitamiseks andmete kogumise protsessi koormus- ja kuluanalüüsi. 17 liikmesriiki (23 liikmesriigist, kes esitasid statistikat lossimise kohta) saatsid töökoormust puudutavad näitajad, mida väljendati täistööaja ekvivalendina. Lisaks moodustas kolme liikmesriigi puhul, kes suutsid nii kalasaaki kui ka lossimist käsitleva statistika puhul esitada üksnes kogunäitaja, lossimisega seotud töökoormus hinnanguliselt umbes poole kogukoormusest. Töökoormus jäi vahemikku 0,01 kuni 11 täistööaja ekvivalenti ja oli alla 0,25 täistööaja ekvivalendi pooltes nendest liikmesriikidest, kes esitasid koormuse näitajad.

17 riiki saatsid näitajad, mis hõlmasid otseseid ja kaudseid kulusid. Kahe liikmesriigi puhul, kes ei suutnud teha vahet püügi- ja lossimisandmete kogumise kuludel, moodustas kulu hinnanguliselt umbes poole kogukuludest. Riigi lossitud saaki käsitlevate statistiliste andmete kogumise keskmine aastakulu on ligikaudu 109 000 eurot riigi kohta. Võrreldes lossitud saagi kogumaksumusega, oli andmete kogumise kogukulu 0,08 % lossitud saagi kogumaksumusest.

4. KOKKUVÕTE

Viimaste aastate jooksul on lossimist käsitleva statistika õigeaegsus, täielikkus ja järjepidevus paranenud. Liikmesriigid esitavad usaldusväärset teavet ELis lossitud kalandustoodete mahu

ja maksumuse kohta ning liikide tasandil väga kasulikku üksikasjalikku teavet, mida kasutatakse ELi kalaturu analüüsimiseks.

Eurostati aruandlussuunised on aidanud muuta lossimist käsitlevad andmed järjepidevamaks. Samal ajal paranes riigi andmete esitajate võetud meetmete tulemusena täielikkus ja õigeaegsus.

Lossimist käsitlevate statistiliste andmete koostamise aastakulu oli keskmiselt 109 000 eurot liikmesriigi kohta. Lossimist käsitlevate statistiliste andmete kogumiskulude keskmine osakaal lossimise majanduslikus koguväärtuses oli alla 0,1 %.

5. SOOVITUSED

Riigid peaksid riiklikul tasandil veelgi soodustama elektrooniliste küsimustike kasutamist, sest see aitab muuta andmete kogumise tõhusamaks.

Süstemaatiline ristkontrollimine muude riiklike andmetega tagaks andmete suurema järjepidevuse. Valideerimiskontrollide automatiseerimine suurendaks ka andmete usaldusväärsust.

Komisjon (Eurostat) püüab pidevalt parandada Euroopa statistika kvaliteeti ja kättesaadavust. Samuti on komisjon seadnud eesmärgiks vähendada liikmesriikide ja vastajate koormust. Sellega seoses on ta lisanud oma 2018. aasta tööprogrammi[9] kalandusstatistika ühtlustamise ja lihtsustamise projekti. Kõnealune projekt näeb ette hinnangu andmise kalandusstatistikale (püütud saagi, lossimise ja vesiviljeluse kohta), mida Eurostat praegu kogub. Hindamine tehakse teiste komisjoni peadirektoraatide ja rahvusvaheliste organisatsioonide kogutud kalandusandmete kontekstis. See aitab kaasa strateegiale, mille eesmärk on muuta Eurostati kogutud kalandusstatistika eesmärgipärasemaks. Hindamine jõuab lõpule 2019. aasta suvel.

[9] http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/-/annual-work-programme-2018 (kättesaadav üksnes inglise keeles).